

ANALIZA PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ SYTUACJI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ W 2013 ROKU

ISSN 1233-6726

ISBN 978-83-7658-624-3

WARSZAWA 2014

**ANALIZA
PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ
SYTUACJI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
W 2013 ROKU**

ANALIZA PRODUKCYJNO-EKONOMICZNEJ SYTUACJI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ W 2013 ROKU

EDYCJA 51.

Opracował zespół pod redakcją naukową
prof. dr. hab. Andrzeja Kowalskiego

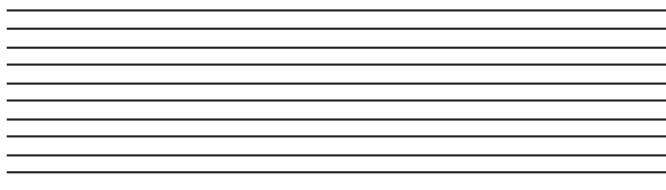
w składzie:

dr inż. Barbara CHMIELEWSKA
mgr Jadwiga DROŹDŹ
dr inż. Zbigniew FLORIAŃCZYK
dr inż. Lech GORAJ
dr Mieczysław GRUDA
prof. dr hab. Andrzej KOWALSKI
prof. dr hab. Jacek KULAWIK
dr inż. Mariola KWASEK
dr inż. Joanna PAWŁOWSKA-TYSZKO
dr hab. Jadwiga SEREMAK-BULGE, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB
prof. dr hab. Alina SIKORSKA
dr inż. Michał SOLIWODA
dr inż. Piotr SZAJNER
dr Iwona SZCZEPANIAK
dr hab. Krystyna ŚWIETLIK, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB
prof. dr hab. Roman URBAN
dr Barbara WIELICZKO

ISSN 1233-6726

ISBN 978-83-7658-624-3

WARSZAWA 2014

Autorzy publikacji są pracownikami naukowymi
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
– Państwowego Instytutu Badawczego

Recenzent

dr hab. Stanisław Kowalczyk, prof. nadzw. SGH

Opracowanie komputerowe

mgr inż. Bożena Brzostek-Kasprzak

Korekta

mgr inż. Joanna Gozdera

Redakcja techniczna

mgr inż. Bożena Brzostek-Kasprzak

Nakład 220 egz. Ark. wyd. 20,06

Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB

ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa

tel.: (22) 505 44 44

faks: (22) 505 47 57

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

<http://www.ierigz.waw.pl>

SPIS TREŚCI

I. MAKROEKONOMICZNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO	7
1. Wzrost PKB	8
2. Rynek pracy a zmiany strukturalne w rolnictwie	12
3. Inflacja a wzrost gospodarczy w rolnictwie	17
4. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju gospodarczego Polski	19
5. Rolnictwo w 2013 roku	22
II. PODSTAWY PRAWNE I REALIZACJA POLITYKI ROLNEJ	27
1. Budżet Rolny	27
2. Wydatki budżetu środków europejskich	29
3. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	31
4. Agencja Rynku Rolnego	48
5. Agencja Nieruchomości Rolnych	57
III. FINANSE ROLNICTWA	69
1. Przepływy funduszy	69
2. Ubezpieczenia i podatki	76
3. Wsparcie budżetowe	89
4. Wieloletnie ramy finansowe budżetu UE na lata 2014-2020 (WRF)	98
5. Pomoc publiczna dla rolnictwa UE w roku 2012	103
6. Kredytowanie rolnictwa	108
IV. DOCHODY ROLNIKÓW W 2013 ROKU NA TLE LAT POPRZEDNICH	115
1. Uwagi ogólne	115
2. Dochody sektora rolnego według rachunków makroekonomicznych	116
3. Dochody towarowych gospodarstw rolnych w latach 2011-2013 według danych Polskiego FADN	123
4. Dochody rozporządzalne gospodarstw domowych rolników	127
5. Podsumowanie i wnioski	135
V. WYNIKI PRODUKCYJNE	138
1. Produkcja roślinna	138
2. Produkcja zwierzęca	144
VI. RYNKI I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH I ŻYWNOŚCIOWYCH	147
1. Rynek zbóż	147
2. Rynek rzepaku	152
3. Rynek cukru	156
4. Rynek ziemniaków	158
5. Rynek owoców	161
6. Rynek warzyw	164
7. Rynek mięsa czerwonego i drobiu	167
8. Rynek mleka	178

9.	Rynek jaj	181
10.	Rynek ryb	182
VII.	SYTUACJA PRODUKCYJNO-EKONOMICZNA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO W 2013 ROKU	185
1.	Rozwój produkcji przemysłu spożywczego	185
2.	Inwestycje w przemyśle spożywczym	191
3.	Wyniki i stan finansowy przedsiębiorstw przemysłu spożywczego	193
4.	Struktury podmiotowe przemysłu spożywczego	202
VIII.	POPYT NA ŻYWNOSĆ	205
1.	Dochody ludności	208
2.	Ceny żywności	215
3.	Wydatki na żywność (w ujęciu makro- i mikroekonomicznym)	227
4.	Ilościowe spożycie żywności w gospodarstwach domowych	234
5.	Bilansowe spożycie żywności według danych makroekonomicznych	239
6.	Zróżnicowanie spożycia żywności w gospodarstwach domowych według grup społeczno-ekonomicznych	244
7.	Spożycie żywności w gospodarstwach domowych na wsi i w mieście	249
8.	Współzależność między dochodami a spożyciem żywności	252
IX.	HANDEL ZAGRANICZNY I MIĘDZYNARODOWA KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEGO SEKTORA ROLNO-SPOŻYWCZEGO	260
1.	Tendencje ogólne w polskim handlu zagranicznym sektora rolno-spożywczego	260
2.	Czynniki determinujące polski handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi	263
3.	Struktura towarowa handlu zagranicznego żywnością	269
4.	Struktura geograficzna handlu zagranicznego żywnością	273
5.	Ocena konkurencyjności sektora rolno-spożywczego na rynkach zagranicznych	276
6.	Uwagi końcowe	290
X.	RYNKOWY I NIERYNKOWY OBRÓT ZIEMIĄ ROLNICZĄ	292
1.	Uwagi wstępne	292
2.	Obrót ziemią w formie kupna-sprzedaży	293
3.	Rynkowa wartość gruntów rolnych	296
4.	Rola dzierżaw w obrocie gruntami rolnymi	298
5.	Wysokość czynszów za dzierżawę gruntów	300
6.	Formy nierynkowego obrotu ziemią	303
7.	Podsumowanie	305
	Bibliografia	307